

Ajankohtaista juridiikasta ja verotuksesta

Varatuomari Marja Blomqvist

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013

- Bordercollien pentu s. 25.2.11, myyty 29.4.11
1000 eurolla
- Lopetettu 26.5.11 perinnöllisen TNS-sairauden
vuoksi
 - Kasv ei ollut ostajan mukaan maininnut TNS-
sairaudesta mitään aiemmin
- Ostaja vaati: koiran kauppahintaa **1 000 euroa**
+ hoitokuluja **7 600 euroa**

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013...

- Sairastui 6.5. korkeaan kuumeeseen > ell, jonka pyynnöstä soitettu kasvattajalle (kasv: kaikki muut ok)
- 7.5. koiran tila huononi, josta ilmoitettu kasv.
- 8.5. kasvattaja lähetti spostin, jossa kertoi, että koiralla saattaa olla TNS-sairaus
- TNS-sairautta ei pystytty diagnosoimaan
- Koira tehohoidossa, välillä sen tila parani, sitten taas romahti, muita sairauksia poissuljettiin

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013...

- 25.5. kasvattaja ilmoitti saaneensa pentujen testitulokset ja että koira on saanut TNS-sairausgeenin sekä isältään että emältään
- 26.5. koira lopetettiin

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013 – kasvattajan vastaus

- Pentueen isä oli TNS-kantaja, emää ei oltu testattu
 - Kasvattaja oletti narttulinjan olevan terve ja että mahd. sairastuneet pennut kuolisivat muutaman viikon ikäisinä (eivät eläisi luovutusikään)
- Pennuista oli otettu testit ja kasv oli ilmoittanut tästä kaikille pennunostajille (suullisesti todistajien läsnäollessa)
- Bordercollieilla TNS-testejä tehdään vähän, JTO:ssa ei ole suosituksia sairauden osalta eikä sairaus kuulu pevisan piiriin
 - Kasvattaja ei tiennyt sairaudesta paljoakaan, koska sitä testattu vähän

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013 – kasvattajan vastaus...

- Testitulosten saaminen Australiasta kesti yli kuukauden > kasvattaja halusi pentujen pääsevän koteihinsa, siksi ei odottanut tuloksia
- 6.5. kasvattaja ei vielä uskonut TNS-sairauteen ja ilmoitti vasta 8.5. tästä mahdollisuudesta
- Oli valmis korvaamaan pennun hinnan ja ell-kuluja 8.5. saakka

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013 – **ratkaisu**

- Koira sairastunut perinnöllistä sairautta, joka johti sen kuolemaan. Oli ilmeistä, että se oli ollut koiralla jo luovutushetkellä > koira oli virheellinen KSL:ssä tarkoitetulla tavalla
- Oli ilmeistä, että myyjä kasvattajana oli tiennyt sairauden periytymisestä ja isäkoiran olleen kantaja
- Virhe ei ollut vähäinen > ostajalla oli oikeus purkaa kauppa

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013 – ratkaisu

- Vahinkoa kärsineen on ryhdyttävä kohtuullisiin toimenpiteisiin vahinkonsa rajoittamiseksi
 - Laiminlyönti > saa kärsiä vastaavan osan vahingosta
- Ltk:n vakiintunut käytäntö: myyjä ei yleensä ole velvollinen korvaamaan kauppahinnan ylittäviä koiran hoitokuluja
 - Vain erityisistä syistä ja poikkeuksellisesti voidaan ylittää kauppahinnan määrä, esim. jos myyjä toiminut moitittavasti
- Myyjä oli tiennyt isän olevan TNS-kantaja
- Myyjä ei voinut osoittaa kertoneensa TNS-sairauden riskistä
 - > Myyjä toiminut moitittavasti

Kuluttajariitalautakunta 19.3.2013 – ratkaisu...

- Myyjällä oli velvollisuus korvata tuottamuksen perusteella hoitokuluista kauppahintaa suurempi määrä
- **Vastuu uloittui** vain siihen asti, kun ostajien olisi pitänyt itsekin ymmärtää, että kyseessä saattoi olla TNS eli **8.5. saakka**
- Korvaus: kauppahinta **1 000 euroa** + laskujen mukaan **237,55 euroa** (6.5.) ja **149,65 euroa** (7.5.)

Kasvattaja – verotus, yritystoiminta

Arvonlisäverotus

- Ylittävätkö pentujen myyntitulot kalenterivuodessa 8 500 euroa?
- Pennun hinta 1 000 euroa
 - Alv 24 %: hinta ostajalle 1 240 euroa?
 - Alv 24 %: hinta ostajalle 1 000 euroa?
 - Myyjälle jää käteen 806 euroa (1 000 euroa – alv 24 % eli 194euroa)
 - Huom! Myyjä saa vähentää hankintoihinsa sisältyvän alv:n
- Pienyrityksen alarajahuonennus (liikevaihto > 22 500 euroa tilikaudessa)

Tuloverotus

Kaikki tulot ovat pääsääntöisesti veronalaisia

- Kasvatustoiminnan voitto verotettavaa joko harrastustoiminnan tai elinkeinotoiminnan (tai maatalouden) tulona
- Pentueista saadut myyntitulot, urosten astutusmaksut jne.
- Myös vaihtokaupan perusteella syntyneet ”tulot”
 - Huom! Tulon syntymisajankohta, jos ”vastikkeetta” saadusta pennusta annetaan korvauspentu vuosien päästä?

Kaikki ja vain tulojen hankinnasta johtuvat menot ovat pääsääntöisesti vähennyskelpoisia

- Huom! Elantomenot eivät ole vähennyskelpoisia

Tulo koirankasvatuksesta voi kuulua

- **Henkilökohtaiseen tulolähteeseen**
(harrastustoiminta)
- **Elinkeinotoiminnan tulolähteeseen**
 - Eri käsite kuin kuluttajansuojalaissa!
 - Liike- ja ammattitoimintaa
 - Liiketoiminnan harjoittamiseen sitoutuu yleensä enemmän pääomaa kuin ammattitoimintaan
 - Ammattitoiminnan harjoittaminen on yleensä pienimuotoisempaa kuin liiketoiminnan harjoittaminen
 - **Maataloustulolähteeseen** (maataloiuden sivuelinkeino)

Elinkeinotoiminnan merkkejä tuloverotuksessa mm.

- Itsenäisyys
- Ansiotarkoitus
- Julkisuus
- Toiminnan kohdistuminen ennalta rajoittamattomaan henkilöpiiriin
- Jatkuvuus
- Säännöllisyys
- Toiminnan vaatima erityinen asiantuntemus tai osaaminen
- Riskinotto ja toiminnan riskinalaisuus
- Toimiminen kilpailutilanteessa
- Vieraan pääoman käyttö
- Sitoutuneen pääoman suuri määrä
- Palkattu henkilökunta

Harrastustoimintaa vai elinkeino?

Rajanveto?

Harrastustoiminta

- Kasvatustoiminta ei kovin laajaa
- Koirat lemmikkejä
- Ei henkilökuntaa

Elinkeinotoiminta

- Erittäin laajaa toimintaa
- Koirat eivät lemmikkejä
- Henkilökunta
- Erilliset koiratilat
- Tarjoaa elinkeinon

Yritystoiminta – mitä vaatii

- Rekisteröinnit yhdellä Y-lomakkeella (www.ytj.fi):
 - Kaupparekisterin perusilmoitus
 - Arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröityminen
 - Ennakkoperintärekisteri
 - Työnantajaksi rekisteröityminen
- Kirjanpito
 - Ammattitoiminta: yhdenkertainen tai kahdenkertainen kirjanpito sallittu
 - Liiketoiminta: aina kahdenkertainen kirjanpito
 - Jos ei yritystoimintaa: Muilla muistiinpanovelvollisuus (kuitit, tulojen – menojen erotus!)

Yritysmuodot

- Yksityinen elinkeinonharjoittaja (toiminimi)
 - Yritysmuoto muutettavissa myöhemmin
 - Toiminimi rekisteröitävä, jos luvanvarainen elinkeino, harjoitetaan kodin ulkopuolisessa liiketilassa tai työntekijöinä muita kuin välittömiä perheenjäseniä
- Henkilöyhtiöt: Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö
 - Yhtiömuoto muutettavissa myöhemmin
- Osakeyhtiö
 - Lopullinen yhtiömuoto

Yksityinen elinkeinonharjoittaja (toiminimi)

- Ammatinharjoittaja (yrittäjä) tai liikkeenharjoittaja (liikeyritysmuoto)
- Ei ole erillinen oikeushenkilö, vaan osa omistajansa toimintaa ja varallisuutta
- Ei vaadi aloituspääomaa
- Elinkeinoharjoittaja vastaa elinkeinon velvoitteista koko omaisuudellaan
- Ei voi maksaa palkkaa itselleen tai puolisolleen
- Päätöksenteko: yrittäjä itse

Yksityinen elinkeinonharjoittaja - verotus

- Verovuosi on kalenterivuosi
- Verot määrätään ennakkoveroina
- Yritystoiminnan tulo jaetaan ansiotuloksi ja pääomatuloksi nettovarallisuuden perusteella
 - Ansiotulo progressiivinen verokanta (kuten palkka)
 - Pääomatulo 30% (30 kEUR ylittävältä osin 33%)
 - Maksetut palkat (30%) lisäävät nettovarallisuutta, josta 20% katsotaan pääomatuloksi
 - Vaatimuksesta pääomatulo voidaan verottaa ansiotulona (voi olla alhaisempi verokanta, jos ei muita ansiotuloja, kuten palkkatuloa)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja – verotus...

- Yrittäjätulo lasketaan yhteen ammatinharjoittajan mahdollisten muiden tulojen kanssa ja lopullinen vero määrätään yhteissummasta
- Elinkeinotoiminnan tulolähteen tappio vähennettävissä 10 seuraavan vuoden aikana
 - Voi vaatia vähennettäväksi pääomatuloista tappion syntymisvuonna
- Puolisot harjoittavat yhdessä: yritystulo jaetaan puolisojen kesken
 - työpanosten sekä omistuksen mukaan

Henkilöyhtiöt: Avoin yhtiö (Ay) ja kommandiittiyhtiö (Ky)

- Syntyy yhtiömiesten kirjallisella yhtiösopimuksella
 - Ay: väh. 2 (vastuunalaista) yhtiömiestä
 - Ky: väh. 1 vastuunalainen yhtiömies ja 1 äänetön yhtiömies
- Ei vaadi aloituspääomaa, tosin ky:n äänettömän yhtiömiehen sijoitettava jonkinlainen rahallinen panos
- Vastuunalaiset yhtiömiehet vastaavat yhtiön toiminnasta ja vastuista henkilökohtaisella omaisuudellaan ja he myös päättävät yhtiön asioista
 - Yhtiösopimus
- Mahdollista maksaa palkkaa yhtiömiehille

Henkilöyhtiöt: verotus

- Ei ole erillinen verovelvollinen
- Henkilöyhtiö on velvollinen antamaan oman veroilmoituksen, josta verotettava tulo lasketaan
 - tulo jaetaan (vastuunalaisten) yhtiömiesten henkilökohtaiseksi tuloksi, joka jaetaan ansiotuloksi ja pääomatuloksi henkilöyhtiön nettovarallisuuden perusteella
 - Tappio vahvistetaan henkilöyhtiölle (vähennettävissä 10 seur. vuoden aikana)

Osakeyhtiö

- 1 perustaja riittää, yhtiö syntyy kaupparekisteriin merkitsemishetkellä
- Osakepääoma väh. 2 500 euroa
- Yhtiön hallinnointi vaativampaa kuin muissa yhtiömuodoissa
- Osakkeenomistaja ei vastaa henkilökohtaisesti yhtiön sitoumuksista ja velvoitteista
 - Käytännössä esim. pankit vaativat osakkeenomistajalta henkilökohtaista takausta yhtiön ottamasta velasta
- Päätöksenteko: yhtiökokous, hallitus, toimitusjohtaja

Osakeyhtiön verotus

- Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen
 - Mahdollinen tappio vähennettävissä 10 seur. vuoden aikana
- Osakeyhtiön verokanta 20%
- Osakkeenomistaja voi ottaa varoja osakeyhtiöstä vain rajoitetusti kuten palkkana, osinkona tai pääomanpalauksena
- Osinkotuloa voidaan verottaa:
 - Pääomatulona
 - Ansiotulona
 - Osa osinkotulosta voi olla verovapaata

Mikä yhtiömuoto kannattaa valita?

- Toiminnan oletettu kesto
- Toiminnan laajuus (liikevaihto)
- Montako yhtiömiestä/yrittäjää: yksin vai yhdessä
 - Työskenteleekö/auttaako yrittäjän puoliso myös yrityksessä
- Mitä muita tuloja yrittäjällä on ja miten paljon?
- Toiminnan pääoma ja rahoitusrakenne
- Onko mahdollista saada ulkopuolisia sijoittajia?
- Tarvitaanko toiminnan tuotto välittömästi henkilökohtaiseen käyttöön?
- Kuinka monta henkilöä toimii
 - Keskinäinen luottamus (vrt. henkilöyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet)
- Onko palkattua henkilökuntaa